

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕДИЦИНИ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
до вивчення навчальної дисципліни

«Економіка охорони здоров'я»

ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ І9 «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»

Підготували: завідувач кафедри, к.мед.н., доцент
Божук Б.С.
професор кафедри, д.мед.н., професор
Солоненко І.М.
доцент кафедри, к.мед.н. Сабліна Л.В.
професор кафедри, д.мед.н., доцент
Короленко В.В.

Методична розробка розглянута та схвалена на
засіданні кафедри *прикладної медицини*
Протокол № 18 від 26 червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Божук Б.С.

1. Вступ

Метою навчальної дисципліни "Економіка охорони здоров'я" є формування у здобувачів вищої освіти сучасних теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для розуміння та застосування комплексних економічних підходів до функціонування системи охорони здоров'я.

Основні завдання дисципліни:

- розвиток навичок, необхідних для професійної діяльності в ролі експертів, радників, консультантів, аналітиків і дослідників з економіки охорони здоров'я, зокрема щодо ефективного управління трансформаційними процесами в галузі, зокрема автономізацією закладів охорони здоров'я;
- систематизація знань із питань аналізу економічного стану галузі та впровадження довірливих відносин у сфері охорони здоров'я;
- забезпечення доступу до міжнародних джерел інформації з метою вивчення, аналізу та впровадження найкращих світових практик, розвиток міжнародної співпраці у сфері доказового реформування охорони здоров'я, сприяння формуванню єдиного європейського освітнього простору на основі спільних цінностей і стандартів якості;
- поширення наукових знань та формування практичних умінь із застосування й удосконалення механізмів державного управління в умовах реформування галузі охорони здоров'я;
- розвиток дослідницьких компетенцій через проведення фундаментальних і прикладних досліджень з економічного аналізу у сфері охорони здоров'я для вирішення актуальних проблем управління та політики;
- надання здобувачам експертно-консультативних, аналітичних та методичних знань щодо оцінки вартості медичних послуг та управління витратами в системі охорони здоров'я;
- формування навичок ефективного управління обмеженими ресурсами в умовах обмеженого фінансування та зростаючого попиту на медичні послуги.

Об'єкт вивчення – економічні та фінансові механізми функціонування системи охорони здоров'я в сучасних умовах України.

Структурні компоненти об'єкта вивчення охоплюють:

- теоретичні засади економіки охорони здоров'я та функціонування ринку медичних послуг;
- механізми державного регулювання галузі як інструментів впливу на її реформування;

- особливості управління обмеженими ресурсами;
- застосування економічного аналізу в прийнятті управлінських рішень у сфері охорони здоров'я.

Предмет дисципліни – вивчення економічних закономірностей та взаємовідносин, що виникають у процесі виробництва, розподілу, споживання та фінансування послуг, пов'язаних із збереженням і зміцненням індивідуального та популяційного здоров'я.

Дисципліна "Економіка охорони здоров'я" має міжгалузевий характер. Вона інтегрує економічні знання та підходи з урахуванням особливостей функціонування галузі охорони здоров'я, дії економічних законів у сфері виробництва та споживання медичних послуг, а також аналізує чинники, які впливають на ефективне задоволення потреб населення в якісній медичній допомозі за умов обмежених ресурсів.

Форми вивчення дисципліни:

Основними організаційними формами вивчення дисципліни "Економіка охорони здоров'я" є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань та контрольні заходи – презентації, тести, заліковий тест. Особлива увага приділяється застосуванню активних методів навчання (під час розгляду ситуаційних вправ і конкретних ситуацій на практичних і семінарських заняттях) та розвитку самостійних ініціатив, що спонукатиме слухачів до розширення знань у сфері пошуку та вибору ефективних управлінських рішень.

Для засвоєння знань і формування вмінь, що передбачаються внаслідок вивчення дисципліни "Економіка охорони здоров'я" можуть бути використані такі форми індивідуальних завдань: підготовка рефератів, аналітичних доповідей, проектів управлінських рішень (програм, постанов, розпоряджень тощо).

Форми індивідуальних завдань:

Самостійна робота є основним засобом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних занять. Вона передбачає опрацювання монографій та інших наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та інших нормативно-правових актів, матеріалів, отриманих засобами інформаційних технологій тощо.

Кількість кредитів – 6

Форма контролю:

Презентації є засобом *поточного* контролю формування вмінь і засвоєння знань щодо розробки програмних і нормативно-правових актів з актуальних питань публічної сфери та державотворення.

Заключне тестування є *підсумковою* формою контролю засвоєння знань і формування вмінь, передбачених внаслідок вивчення дисципліни.

Форма підсумкового контролю – оцінка за результатами поточного та підсумкового контролю.

2. Зміст дисципліни за темами

Тема 1. Концептуально-теоретичні засади економіки охорони здоров'я.

Тема 2. Основи економічної теорії та ринок охорони здоров'я.

Тема 3. Семінарське заняття: “Асиметричність інформації в охороні здоров'я”.

Тема 4. Практичне заняття: “Аналіз використання медичної допомоги”.

Тема 5. Роль держави та ринку в охороні здоров'я.

Тема 6. Практичне заняття: ”Вплив медичного страхування на використання медичної допомоги та прийняття рішення щодо купівлі страхового полісу”

Тема 7. Концептуально-методологічні засади аналізу державної політики з перебудови галузі охорони здоров'я.

Тема 8. Практичне заняття: ”Методологія визначення проблем, придатних для аналізу державної політики з охорони здоров'я”.

Тема 9. Фінансування галузі охорони здоров'я.

Тема 10. Семінарське заняття: “Передумови запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування в Україні”.

Тема 11. Організаційний механізм державного управління охороною здоров'я.

Тема 12. Практичне завдання: “Взаємоузгодження зовнішньої і внутрішньої організації закладів охорони здоров'я”.

Тема 13. Розміщення фінансових ресурсів в системі охорони здоров'я.

Тема 14. Семінарське заняття: ”Фінансуюча сторона та її купівельна роль”.

Тема 15. Регулювання як механізм державного управління охороною здоров'я.

Тема 16. Соціальний маркетинг в охороні здоров'я.

Тема 17. Рольова гра ”Проведення переговорів та укладання контракту між фондом обов'язкового медичного страхування (управлінням охорони здоров'я) та медичним закладом.

Тема 18. Методи оплати надавачів медичних послуг .

Тема 19. Семінарське заняття: “Стратегія і тактика удосконалення системи оплати надавачів медичних послуг, як механізму державного управління”.

Тема 20. Управління обмеженими ресурсами.

Тема 21. Реформи управління і фінансування охорони здоров'я.

Тема 22. Економічний аналіз в охороні здоров'я.

Тема 23. Практичне заняття: “Економічна оцінка на практиці”.

3. Плани лекцій

Лекція 1. Концептуально-теоретичні засади економіки охорони здоров'я.

План лекції:

1. Предмет, базові питання та інструменти економіки охорони здоров'я.

2. Здоров'я, медична допомога та медична діяльність: економічні засади.
3. Соціально-економічна природа медичної діяльності.

Анотація: Проблема економіки охорони здоров'я в умовах ринкової економіки потребує нових концептуальних підходів та інструментарію для їх реалізації.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Основні чинники здоров'я
2. Економічна природа медичної діяльності

Перелік проблемних питань:

3. Специфіка медичної діяльності
4. Здоров'я та охорона здоров'я як економічні категорії.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 2. Основи економічної теорії та ринок охорони здоров'я.

План лекції:

1. Особливості ринкових відносин в охороні здоров'я.
2. Основні концепції в економіці охорони здоров'я.
3. Специфічність та недосконалість ринку в галузі охорони здоров'я.
4. Потреба в медичному обслуговуванні, попит на нього і ступінь його використання.

Анотація: Ринок в охороні здоров'я вважається недосконалим, тому що багато умов ефективності не виконується, як в сфері охорони здоров'я в цілому, так і в медичному страхуванні зокрема. В охороні здоров'я присутні практично всі види неспроможності ринку, більшість яких зумовлена саме

характеристиками охорони здоров'я як товару: послуги з охорони здоров'я не є чистим суспільним благом; вони характеризуються невизначеністю і складністю; серед них існують такі, що мають виражені зовнішні ефекти; має місце асиметричність інформації та ринкова недосконалість приватного страхування здоров'я.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Ефективність в охороні здоров'я та особливості її аналізу.
2. Еластичність попиту за доходом.

Перелік проблемних питань:

3. Послуги охорони здоров'я як суспільні блага.
4. Потреба, попит і використання медичної допомоги.
5. Вплив інформаційної асиметрії на обсяг послуг.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М.Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 3. Роль держави та ринку в охороні здоров'я.

План лекції:

1. Роль держави в ринковій економіці.
2. Неспроможність ринків охорони здоров'я функціонувати ефективно як підстава для державного втручання.
3. Рівні, типи та форми втручання держави.

Анотація: Зниження втручання держави в ринкові процеси в галузі охорони здоров'я має певні особливості, які диктуються бюджетним фінансуванням галузі.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Сучасні ринкові стимули в охороні здоров'я.
2. Фактори зміни ринкових механізмів в економіці охорони здоров'я

Перелік проблемних питань:

3. Форми та види втручання держави.
4. Розмежування сфер у охороні здоров'я.

Список рекомендованої літератури:*Основної*

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 3. Концептуально-методологічні засади аналізу державної політики з перебудови галузі охорони здоров'я.**План лекції:**

1. Еволюція суспільних потреб та перебудова галузі охорони здоров'я.
2. Підходи до аналізу систем охорони здоров'я та тенденції їх реформування.
3. Механізми державного управління перебудовою галузі охорони здоров'я: загальні засади.

Анотація: Ефективна перебудова галузі охорони здоров'я в сучасних умовах є процесом, який включає послідовні і глибокі інституціональні та структурні перетворення і завданням яких є досягнення чітко визначених політичних цілей.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Основні засади впливу в процесі реформування галузі охорони здоров'я.
2. Критерії оцінки дієвості державної політики.

Перелік проблемних питань:

3. Еволюція суспільних потреб в нових умовах України.

Список рекомендованої літератури:**Основної**

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 4. Фінансування галузі охорони здоров'я.**План лекції:**

1. Загальна характеристика джерел фінансування охорони здоров'я.
2. Фінансування із загальних податкових надходжень.
3. Соціальне медичне страхування.
4. Приватне медичне страхування.

Анотація: Джерела фінансування галузі охорони здоров'я в умовах ринкової економіки є багатоплановими і потребують наукового обґрунтування.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Впровадження соціального медичного страхування в країнах Східної Європи: уроки для України.
2. Лікарняні каси в Україні.

Перелік проблемних питань:

3. Вплив різних механізмів фінансування галузі на справедливість в охопленні населення медичною допомогою.

Список рекомендованої літератури:**Основної**

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.

2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 5. Організаційний механізм державного управління охороною здоров'я.

План лекції:

1. Стратегічні напрями вдосконалення організаційного механізму управління охороною здоров'я.
2. Зміна функцій та структури діяльності системи охорони здоров'я.
3. Стимулюючі напрями вдосконалення організаційного механізму охорони здоров'я.
4. Удосконалення внутрішнього управління закладами охорони здоров'я.

Анотація: Організаційні заходи, як механізм державного управління охороною здоров'я, спрямовані на підвищення діяльності системи через цілеспрямовані зміни функцій та структури на різних рівнях діяльності системи охорони здоров'я, а також на забезпечення оптимального співвідношення між державними і приватними надавачами медичних послуг, порядку розподілу відповідальності між ними для вирішення основних завдань системи.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Взаємодія між зовнішнім середовищем і організаційною структурою лікарень.
2. Структура виробництва медичних послуг в країнах світу.

Перелік проблемних питань:

3. Контрактні стосунки з організаціями приватного сектору для надання певних послуг державному сектору: перспективи застосування.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.

2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 6. Розміщення фінансових ресурсів в системі охорони здоров'я.

План лекції:

1. Порівняльна характеристика механізмів розміщення фінансових ресурсів в системах охорони здоров'я.
2. Договірні стосунки як механізм ефективного розподілу ресурсів. Визначення потреби в медичній допомозі для укладання контракту та цінності і пріоритети споживача.
3. Види договорів та їх зміст. Стратегічні плани закупівель. Оцінка результатів діяльності.

Анотація: Надана порівняльна характеристика механізмів розміщення фінансів в галузі охорони здоров'я. Проаналізовані договірні стосунки, їх раціональні сторони і недоліки.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Досвід застосування договірних стосунків в країнах Європи..

Перелік проблемних питань:

2. Ключові проблеми договірних відносин

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.

4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 6. Регулювання як механізм державного управління охороною здоров'я.

План лекції:

1. Сутність державного регулювання охорони здоров'я.
2. Потреба та проблеми державного регулювання.
3. Основні види державного регулювання в охороні здоров'я.

Анотація: Поняття регулювання в державному управлінні є проблемним. Наведені існуючі визначення та можливості застосування механізмів регулювання в механізмах міжгалузевих стосунків.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Основні види державного регулювання

Перелік проблемних питань:

1. Механізми міжгалузевого регулювання в сфері охорони здоров'я

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>

2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 7. Соціальний маркетинг в охороні здоров'я.

План лекції:

1. Маркетинг на ринку послуг і товарів медико-виробничого комплексу.
2. Основні принципи соціального маркетингу.
3. Проблеми і труднощі реалізації заходів соціального маркетингу.

Анотація: Поняття соціального маркетингу в галузі охорони здоров'я має певні особливості.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Проблеми реалізації та застосування заходів соціального маркетингу

Перелік проблемних питань:

1. Співвідношення й адекватність понять моделі маркетингової системи і категорій системи охорони здоров'я, які функціонують в умовах ринку.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 8. Методи оплати надавачів медичних послуг.

План лекції:

1. Загальна характеристика методів оплати надавачів медичних послуг.
2. Методи оплати амбулаторної медичної допомоги.
3. Методи оплати стаціонарної медичної допомоги.
4. Узагальнена характеристика методів оплати.

Анотація: Система оплати надавачів медичної допомоги оптимізує всю структуру медичної допомоги та обмежує підвищення витрат. Вибір методу оплати є принципово важливим у побудові нової моделі охорони здоров'я.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Проблеми щодо методів оплати

Перелік проблемних питань:

2. Як вибрати оптимальну систему оплати.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 9. Ціноутворення в охороні здоров'я. Оперативне та капітальне планування діяльності закладу охорони здоров'я.

План лекції:

1. Розрахунок вартості та управління витратами в охороні здоров'я. Природа витрат: прямі та непрямі витрати. Вкладення та оперативні витрати.
2. Економічна сутність основних фондів. Капіталовкладення в охорону здоров'я. Планування діяльності медичного закладу.

Анотація: Проблема ціноутворення є ключовою в економіці охорони здоров'я. Принципи рівного доступу, справедливості повинні враховуватись і вносять певні особливості в процес ціноутворення в сфері охорони здоров'я.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Планування діяльності медичного закладу.

Перелік проблемних питань:

1. Розподіл накладних витрат

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 10. Управління обмеженими ресурсами.

План лекції:

1. Контроль за витратами та підвищення ефективності розподілу ресурсів. Необхідність в ефективному використанні обмежених ресурсів.
2. Міжнародний досвід управління обмеженими ресурсами в охороні здоров'я. Визначення пріоритетів як стратегія ефективного розподілу обмежених ресурсів.
3. Доказова охорона здоров'я як інструмент прийняття раціональних рішень в охороні здоров'я

Анотація: Питання управління в умовах обмежених ресурсів є актуальним як в умовах трансферної економіки, так і в умовах прогресивного розвитку економіки. Постійне питання ефективного управління потребує уваги дослідників і вмінням практичного вирішення державними службовцями.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Доказовий менеджмент в охороні здоров'я

Перелік проблемних питань:

1. Проблеми раціонального використання обмежених ресурсів

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.

2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Басвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 11. Реформи управління і фінансування охорони здоров'я.

План лекції:

1. Модель регульованого ринку
2. Теорія і практика інтеграції системи фінансування і надання медичної допомоги.
3. Основні тенденції і висновки реформ системи фінансування охорони здоров'я: зарубіжний і вітчизняний досвід.

Анотація: Ефективність здійснення реформ галузі охорони здоров'я визначається їх спрямованістю на надавачів, успішним регулюванням з боку держави, плануванням ресурсів, мережі, діяльності і результатів, впровадженням стандартизації, формуванням законодавства, координацією.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Напрями та заходи реформування міжнародних систем охорони здоров'я.

Перелік проблемних питань:

1. Можливість досягнення справедливості в приватній системі охорони здоров'я. Механізми міжгалузевої взаємодії в реформуванні охорони здоров'я.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.

4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

Лекція 12. Економічний аналіз в охороні здоров'я.

План лекції:

1. Сутність економічного аналізу.
2. Методи економічного аналізу в галузі охорони здоров'я.
3. Обмеження комплексної оцінки.

Анотація: Реальний економічний аналіз дає змогу керівникам всіх рівнів в галузі охорони здоров'я приймати раціональні рішення щодо розподілу обмежених ресурсів та їх використання.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Основи інтегральної оцінки здоров'я.

Перелік проблемних питань:

2. Адекватне вимірювання результатів економічної оцінки в сфері здоров'я.

Список рекомендованої літератури:

Основної

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід / О. Ю. Оболенський, І. М. Солоненко, Л. І. Жаліло та інші. К.: Асоціація міст України та громад, 2007. 191 с.
3. Основні шляхи подальшого розвитку системи охорони здоров'я в Україні / під заг. ред. В.М. Лехан, В.М. Рудого. К.: Вид-во Раєвського, 2005. 168 с.
4. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Додаткової

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>

2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

4. Плани практичних занять

До складу модуля входять практичні заняття, які забезпечують вироблення навичок в актуальних питаннях державного управління, політики і стратегії щодо охорони здоров'я, надають можливість застосування здобутих під час опанування теоретичного матеріалу знань при виконанні конкретних завдань та здобуття практичних навичок слухачів, розвитку критичного та творчого мислення, вмінь конкретного використання опанованого понятійного апарату в сучасній Україні. Активна участь слухачів в виконанні практичної роботи сприяє набуттю умінь щодо формулювання позицій в ділових паперах, письмового викладання змісту своєї думки. Навички оформлення ділових паперів, чітке і коротке викладення певного управлінського акту, будуть сприяти підвищенню якості магістра державного управління.

Тема 1. Аналіз використання медичної допомоги

Мета: Використання показників чутливості значень вихідних економічних змінних та параметрів на кількісний аналіз змін попиту, пропозиції і стану ринкової рівноваги.

Завдання:

1. Застосовувати кількісну інформацію про ціни та еластичність попиту відносно доходу при визначенні дії встановлених платних послуг.
2. З'ясувати взаємозамінність чи взаємозалежність різних видів медичної допомоги.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває умінь оцінювати використання медичної допомоги, навичок з проведення оцінки попиту.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Тема 2. Вплив медичного страхування на використання медичної допомоги та прийняття рішення щодо купівлі страхового полісу

Мета: оцінити вплив медичного страхування на попит щодо споживання послуг охорони здоров'я.

Завдання:

1. Проаналізувати запропоновані страхові плани..
2. Визначити величину попиту спровоковану постачальником та загальні витрати страхової компанії в результаті запровадження страхування.
3. Обчислити величину морального ризику в результаті запровадження страхування.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває умінь оцінювати вплив страхування на використання медичної допомоги, навичок з проведення оцінки та знання основ страхування.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.

2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М.Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Тема 3. Методологія визначення проблем, придатних для аналізу державної політики з охорони здоров'я

Мета: Застосування стратегії доказової реформи охорони здоров'я для визначити проблем та їх причини системи охорони здоров'я. на всіх рівнях

Завдання:

1. Проаналізувати всі етапи процесу реалізації державної політики з охорони здоров'я.
2. Встановлення контрольних точок та їх розмітка.
3. Побудова дерева рішень.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації. Визначити методи контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває **умінь** оцінювати проблеми системи охорони здоров'я, навичок в виробленні стратегії її реформування на основі доказової реформи охорони здоров'я.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ

«Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL:
<http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Рольова гра «Вибір механізму фінансування»

Тривалість заняття – 4 год.

Місце проведення – аудиторія

Учбова (навчальна) мета

- вивчити особливості фінансового механізму управління охороною здоров'я

Завдання:

- знати сутність фінансування охорони здоров'я
 - вміти формувати найкращу комбінацію майбутньої системи охорони здоров'я

План проведення

Організація самостійної роботи в 3-х малих групах.

Перша група – представники країни переважно з податковим механізмом фінансування

Друга група – представники країни переважно з соціально-страховим механізмом фінансування.

Третя група – представники країни з переважаючим приватно-страховим механізмом фінансування.

Оцінка практичного значення питань, що обговорювались

Контроль знань. Заключне слово викладача – узагальнення

Обговорення результатів.

Контрольні питання

1. Які існують механізми фінансування системи охорони здоров'я?
2. Визначте механізм фінансування в сучасній вітчизняній системі охорони здоров'я
3. Які фактори треба враховувати для покращення показників функціонування системи.
4. Які суттєві відмінності існують між соціальним і приватним страхуванням
5. Який принцип лежить в основі приватного страхування?
6. Назвіть можливі недоліки програми приватного страхування

Рекомендована література

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.

3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Тема 4. Рольова гра ”Проведення переговорів та укладання контракту між фондом обов’язкового медичного страхування (управлінням охорони здоров’я) та медичним закладом

Мета: Систематизація знань щодо процесу ведення переговорів та розробки договору між замовниками та виконавцями на основі використання науково-обґрунтованого світового та вітчизняного досвіду.

Завдання:

1. Розробка плану переговорів.
2. Провести переговори між двома командами.
3. Розробити проект договору між замовником та постачальником медичних послуг в інтересах населення.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації. Визначити методи контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває умінь ведення переговорів, навичок в складанні договору..

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу

Тема 5. Методики розрахунку витрат виробника. Розрахунок та розподіл накладних витрат в діяльності лікувально-профілактичних закладів.

Мета: Використання експертно-консультативних, інформаційно-аналітичних, науково-методичних знань з розрахунку вартості та управління витратами в охороні здоров'я.

Завдання:

1. Розподіл загальних витрат закладу (бюджету) на рівні відділень
2. Розподіл накладних витрат по клінічних і параклінічних відділеннях.
3. Визначення об'єктів вартості відділень
4. Встановлення методики для визначення вартості об'єктів вартості відділень

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації. Визначити методи контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває умінь обрахунку вартості, навичок розподілу накладних витрат.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу

Тема 6. Застосування методик оперативного та капітального планування

Мета: Застосування методик капітального фінансового планування для оцінки інвестиційних проектів.

Завдання:

1. Провести аналіз самоокупності.
2. Визначити поточної вартості з урахуванням капітальної вартості.
3. Обчислити чисту поточну вартість проекту.
4. Викласти і обґрунтувати результати аналізу.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації. Визначити методи контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває умінь оцінювання інвестиційних проектів, навичок їх застосування на практиці.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу

Тема 7. Економічна оцінка на практиці

Мета: Застосування економічного аналізу в охороні здоров'я при вирішенні важливих проблем у політиці та управлінні охороною здоров'я;

Завдання:

1. Скласти карту процесу оцінки.
2. Визначити коефіцієнт корисності.
3. Проведіть дисконтування результатів.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання практичного заняття: підготовка до практичного заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації. Визначити методи контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання практичних робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення практичного заняття: 15-20 хв. обговорення мети і завдання, 45-60 хв. виконання практичного завдання, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті практичної роботи слухач набуває **умінь** здійснення економічної оцінки програм, втручань в охороні здоров'я, навичок їх застосування на практиці.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Басвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу

5. Плани семінарських занять

До модулю включені теми семінарських занять, які сприяють поглибленню **знань** з державного управління охороною здоров'я в сучасних умовах України та враховуючи нову політику ВООЗ і технології державного управління в сучасній Україні. Активна участь слухачів в обговоренні актуальних питань сприяє набуттю **умінь** щодо формулювання своєї позиції і відстоювання її в дискусії, дозволяє провести глибокий аналіз і дати вивірені оцінки різноманітної інформації. **Навички** науково обґрунтованого диспуту будуть сприяти підвищенню якості підготовки магістра державного управління.

Активна участь слухачів в обговоренні запропонованих тем семінарських занять сприяє набуванню ними **умінь** формулювати і відстоювати свою думку в диспуті. Навички науково обґрунтовувати свою позицію надають можливість отримувати більш глибокі знання та будуть сприяти підвищенню якості фахівців з державного управління.

Семінар-диспут

Тема 1. «Балансування попиту і пропозиції»

Мета: усвідомлення розуміння природи попиту та пропозиції в охороні здоров'я.

Тема 2. «Асиметричність інформації в охороні здоров'я»

Мета: усвідомлення розуміння природи інформаційної асиметрії в охороні здоров'я.

План проведення семінару:

Перевірка висхідного рівня знань

Виклад теми

Послідовне обговорення питань балансування попиту і пропозиції та асиметричності інформації

Організація самостійної роботи в малих групах

Оцінка практичної значимості питань, які виносяться на обговорення

Контроль знань. Заключне слово викладача – узагальнення.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання семінарського заняття: підготовка до семінарського заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання семінарських завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання семінарських робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення семінарського заняття: 15-20 хв. короткий вступ до теми, 45-60 хв. дискусія запропонованих питань, 15-20 хв. презентація формування оціночних суджень.

Навчальні цілі: в результаті семінарського заняття роботи слухач набуває умінь оцінювати попит та пропозицію та інформаційну асиметрію в охороні здоров'я

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Тема 2. Передумови запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування в Україні

Ситуаційна вправа:

Підготувати доповідну записку *“Передумови запровадження соціального медичного страхування в Україні”*.

Мета: обґрунтувати передумови запровадження соціального медичного страхування в Україні як напряму підвищення ефективності державного фінансування у сфері охорони здоров'я.

Завдання для вирішення:

1. Визначити переваги та недоліки різних підходів до фінансування системи охорони здоров'я.
2. Обґрунтувати перспективи запровадження моделі соціального медичного страхування.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання семінарського заняття: підготовка до семінарського заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, та визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання семінарських робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення семінарського заняття: 15-20 хв. обговорення мети, 45-60 хв. дискусія, 15-20 хв. презентація.

Навчальні цілі: в результаті семінарського заняття роботи слухач набуває умінь оцінювати інформаційну асиметрію

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Проблемний семінар

Тема 3. "Фінансуюча сторона та її купівельна роль".

Мета: усвідомлення розуміння ролі інформованого стратегічного покупця медичної допомоги, який визначає потреби та пріоритети, регулює і оцінює медичну допомогу в інтересах пацієнтів.

План проведення семінару:

Перевірка висхідного рівня знань

Виклад теми

Послідовне обговорення питань купівельної ролі фінансуючої сторони

Організація самостійної роботи в малих групах

Оцінка практичної значимості питань, які виносяться на обговорення

Контроль знань. Заключне слово викладача – узагальнення

Методичні рекомендації з підготовки та виконання семінарського заняття: підготовка до семінарського заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання практичних завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання семінарських робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення семінарського заняття: 15-20 хв. короткий вступ до теми, 45-60 хв. дискусія запропонованих питань, 15-20 хв. презентація з акцентом на практичних впровадженнях.

Навчальні цілі: в результаті семінарського заняття роботи слухач набуває умінь формувати потребу в медичній допомозі, контролювати поведінку надавачів з метою оптимізації витрат, відповідати за управління фінансовим ризиком, пов'язаним із купівлею медичних послуг.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник /За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

Проблемний семінар

Тема 4. “Стратегія і тактика удосконалення системи оплати надавачів медичних послуг, як механізму державного управління”.

Мета: Формування навичок використання комплексного підходу до вибору системи оплати надавачів медичних послуг.

План проведення семінару:

Перевірка висхідного рівня знань

Виклад теми

Послідовне обговорення питань удосконалення системи оплати

Організація самостійної роботи в малих групах

Оцінка практичної значимості питань, які виносяться на обговорення

Контроль знань. Заключне слово викладача – узагальнення.

Методичні рекомендації з підготовки та виконання семінарського заняття: підготовка до семінарського заняття включає прослуховування лекції, огляд літератури та документів з даного питання; складання плану дій та основних кроків його реалізації, визначення методів контролю за виконанням плану дій.

Методичні та дидактичні матеріали для виконання семінарських завдань: використовуються дидактичні матеріали щодо виконання семінарських робіт з проблем державного управління.

Регламент проведення семінарського заняття: 15-20 хв. короткий вступ до теми, 45-60 хв. дискусія запропонованих питань, 15-20 хв. презентація з акцентом на практичних впровадженнях.

Навчальні цілі: в результаті семінарського заняття слухачі набудуть **умінь** проводити обговорення актуальних проблем охорони здоров'я, **навичок** відстоювати свою точку зору в диспуті та **знання** щодо демократизації і гуманізації в сфері управління охороною здоров'я, зокрема аналізувати етапи вибору оптимальної системи оплати з врахуванням науково-обґрунтованого підходу.

Оцінювання здобувачів: за 100-бальною системою оцінювання знань, умінь і навичок.

Список рекомендованої основної та додаткової літератури:

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Комплект індивідуальних завдань складається з літературного джерела (1), роздаткового матеріалу.

6. Самостійна робота здобувача.

Самостійна робота - один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Головною **метою** самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи **знань, вмінь та навичок**, а також **самостійне вивчення** та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота слухачів над навчальною дисципліною (модулем) “Економіка та фінансування охорони здоров'я” для всіх спеціальностей включає такі **форми**:

- самостійне вивчення тем;
- самостійна робота з літературними джерелами з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка двох **обов'язкових модульних завдань**;
- практична підготовка на базах стажування або за місцем роботи та оформлення звіту про виконання практичних завдань;
- підготовка вибіркового дослідницького завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розробки пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація результатів виконання вибіркового дослідницького завдання на семінарських заняттях;
- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед заліком.

Всі завдання самостійної роботи слухачів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку слухачем у процесі вивчення дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

Тематика обов'язкових модульних завдань

Тематика обов'язкових модульних завдань обирається слухачем за погодженням із викладачем.

1. Визначення заходів щодо підвищення ефективності фінансування закладів охорони здоров'я
2. Економічний аналіз використання медичної допомоги в умовах України.

Основна тематика вибіркового дослідницького або практичного завдання

Одне з наведених нижче вибіркове завдання обирається слухачем за погодженням із викладачем.

1. Основні принципи фінансування охорони здоров'я в ринкових умовах.
2. Формування державних зобов'язань щодо безоплатної медичної допомоги.

Карта самостійної роботи здобувача

Перелік завдань для самостійної роботи представлений у Kartі самостійної роботи здобувача. Кожен слухач повинен роздрукувати для себе Kartу самостійної роботи та на власний розсуд визначитись з вибіркоким елементом самостійної роботи, узгодити його з викладачем.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни слухач звітує викладачеві, а набрані ним бали враховуються як кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА з дисципліни “Економіка охорони здоров'я”

Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів			
			денна ф.н.	вечірньо-заочна ф.н.	заочна ф.н.	заочно-дист. ф.н.
1.Обов'язкові завдання						
Систематичність та активність роботи на практичних заняттях						
1.1.Підготовка до практичних занять	Відповідно до розкладу занять	Активна участь у практичних заняттях			3	
Виконання модульних (контрольних) завдань						
1.2.Підготовка до обов'язкових модульних завдань	9-й тиждень і 15-й тиждень	Перевірка результатів виконання обов'язкових модульних завдань			3	
Виконання завдань для самостійного опрацювання						
1.3. Виконання завдання дослідницького характеру за обраною тематикою на основі	I-XV тиждень	Перевірка правильності виконання завдань			4	

статистичних матеріалів, наданих кафедрою						
<i>Разом балів за обов'язкові види СРС</i>						10
2. Вибіркові завдання						
2.1. Критичний огляд наукових публікацій за обраною тематикою	I-XV тиждень	Оцінювання якості підготовлених матеріалів				5
2.2. Розробка пропозицій щодо вирішення виявлених проблем за обраною тематикою	I-XV тиждень	Оцінювання якості підготовлених матеріалів				5
2.3. Розробка прогнозів з обраної тематики	I-XV тиждень	Оцінювання якості підготовлених матеріалів				5
2.4. Презентація результатів дослідження за обраною тематикою, в т.ч. виступ на конференції	I-XV тиждень	Оцінювання якості презентацій				5
Разом за вибіркові види СРС						20
<i>Всього балів за СРС</i>						30

Розподіл часу, відведеного на самостійну підготовку, по темах програми для вивчення теоретичного матеріалу і практичної підготовки кожен слухач здійснює особисто.

Список рекомендованої (основної та додаткової) літератури

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>
4. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативна робота є формою організації навчальної роботи викладача зі здобувачами, яка проводиться з метою посилення мотивації здобувачів до пізнавальної діяльності та розвитку їх індивідуальних здібностей.

Індивідуально-консультативна робота проводиться у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль за графіком індивідуально-консультативної роботи викладачів, який затверджується завідувачем кафедри

один раз на семестр. Графік індивідуально-консультативної роботи доводиться до відома слухачів на початку вивчення дисципліни.

8. Система поточного і підсумкового контролю знань з дисципліни “Економіка охорони здоров’я”

Для засвоєння знань і формування вмінь, що передбачаються внаслідок вивчення дисципліни (модулю) “Економіка та фінансування охорони здоров’я” можуть бути використані такі **форми індивідуальних завдань**: підготовка рефератів, аналітичних доповідей, проектів управлінських рішень (програм, постанов, розпоряджень тощо).

Об’єктом поточного контролю знань здобувача є:

1. Систематичність та активність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни.
2. Виконання 2-х модульних завдань.
3. Виконання вибіркового дослідницького завдання.
4. Презентація результатів вибіркового дослідницького завдання.

Контроль і оцінювання навчальної активності здобувача

З метою стимулювання свідомої ритмічної роботи здобувача застосовується оцінювання його навчальної активності.

1. Відвідування лекційних і практичних занять. За умови 100%-го відвідування здобувач отримує 10 балів, за кожен 1 пропуск без поважних причин він втрачає 5 балів, тобто при пропусках аудиторних занять без поважних причин слухач отримує 0 балів за відвідування.

2. Активність і рівень знань при обговоренні проблемних питань на лекційних і практичних заняттях оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів. Кожна змістовна відповідь дає здобувачу максимум до 5 балів. Здобувач, який був пасивним, перед підсумковим контролем не одержує заохочувальну винагороду у вигляді додаткових 5-10 балів (тобто отримує 0 балів за активність).

Контроль і оцінювання виконання обов’язкових модульних завдань

Протягом семестру проводяться два модульних контролю. Модульний поточний контроль проводиться по результатах виконання обов’язкових модульних завдань.

I-й модульний контроль включає 2 питання по темах I – ого модулю дисципліни, II-й модульний контроль – 2 питання по темах по II модулю. Правильна відповідь на одне питання дає слухачеві 2.5 балів, тобто при 4 правильних відповідях слухач набирає 10 балів.

Максимальна модульна оцінка за 1 модуль - 5 балів

Таким чином, протягом семестру за виконання 2-х модульних завдань слухач може набрати максимально 10 балів, мінімально – 0 балів.

Контроль і оцінювання виконання вибіркового дослідницького завдання (реферату)

У поточний контроль знань здобувача включається підготовка вибіркового дослідницького завдання (реферату) по одній з важливих проблем предмету навчальної дисципліни.

Реферат не є обов'язковою частиною самостійної роботи здобувача. Здобувачі, які набрали достатню для бажаної оцінки кількість балів за іншими напрямками роботи, можуть не готувати реферат. Підготовка реферату – це можливість для здобувача додати до свого здобутку 1-10 балів з дисципліни (модулю) “Економіка та фінансування охорони здоров'я”. Здобувач може писати реферат тільки на погоджену з викладачем тему.

Писати реферат слід на білому папері стандартного формату А4.

Титульний аркуш реферату повинен мати такий зміст: назва Університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема реферату; прізвище та ім'я слухача, курс, прізвище і ініціали викладача, який перевірятиме реферат; дата подання реферату викладачеві на перевірку (день, місяць, рік).

За титульним аркушем слідує детальний план реферату, в якому треба виділити вступ, 3-5 питань основного змісту, висновок, список використаної літератури. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного питання. Назви питань (заголовки) обов'язково мають поділяти текст на частини, щоб було видно, де закінчується одне питання і починається наступне.

Обсяг вибіркового дослідницького завдання (творчої роботи)

Обсяг роботи визначається вмінням здобувача стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення питання, що розглядається, оцінити, як воно висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. При вдалому розкритті теми достатньо до 10 сторінок основного тексту.

Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с.54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в рефераті таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше п'яти джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Internet, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Internet.

Критерії оцінювання вибіркового дослідницького завдання (творчої роботи)

Вибіркове дослідницьке завдання (реферат) оцінюється за критеріями: логічності плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); кількості використаних джерел і чіткості посилань на них; відображення практичних матеріалів та статистичних даних;

оформлення; обґрунтування власної думки слухача з цього питання у вигляді висновку.

Шкала оцінок реферату: максимально (при ґрунтовному розкритті теми і дотриманні всіх вимог) 10 балів. За кожне зауваження (недотримання однієї із вимог) оцінка зменшується на 1 бал. Слухач може отримати за реферат і 0 балів, якщо тема не розкрита, а кількість зауважень викладача 10 або більше.

Термін подання вибіркового дослідницького завдання (творчої роботи)

На перевірку: за 10 днів до початку екзаменаційної сесії. За межами цього терміну реферати кафедрою не приймаються, слухач одержує за реферат нульову оцінку.

У разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, слухачі мають право, за дозволом завідуючого кафедрою, скласти їх до останньої консультації (останньою практичного для слухачів заочної форми навчання). Час та порядок складання визначає викладач.

Перелік орієнтовних тем дослідницького завдання (творчої роботи)

1. Дослідити сильні і слабкі сторони фінансування галузі охорони здоров'я в Україні.
2. Проаналізуйте конкурентоспроможність охорони здоров'я, як галузі господарської діяльності
3. Дослідити наслідки неучасті держави в регулюванні надання медичної допомоги
4. Дати оцінку принципам формування програми державних гарантій надання безоплатної медичної допомоги
5. Дослідити можливі шляхи вирішення проблеми незбалансованості державних зобов'язань і їх фінансового забезпечення
6. Проаналізуйте доцільність використання методів оплати з метою досягнення перерозподілу обсягів медичної допомоги на користь профілактичних заходів

Структура підсумкової оцінки з навчальної дисципліни

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни “Економіка охорони здоров'я” формується за такими складовими:

Вид роботи	Оцінка в балах	
	Максимальна	Мінімальна
Навчальна активність на заняттях ¹	10	0
Виконання обов'язкових модульних завдань	10	0
Відвідування занять	10	0

¹ обговорення проблемних ситуацій на лекціях

Виконання вибіркового дослідницького завдання (творча робота)	10	0
Тест	60	0
Вся робота з дисципліни “Економіка охорони здоров’я”	100	0

Визначення загальної підсумкової оцінки з навчальної дисципліни

Підсумкове оцінювання знань здобувачів із дисципліни “Економіка охорони здоров’я” здійснюється виключно за результатами поточного контролю. Одержані здобувачем бали за систематичність та активність роботи протягом семестру, виконання модульних завдань (тестів), виконання творчої роботи і за реферат додаються.

Загальна (сумарна) кількість балів з навчальної дисципліни є основою для прийняття рішення щодо отримання здобувачем оцінки з дисципліни “Економіка охорони здоров’я”

Здобувачі, які набрали за вивчення дисципліни:

90-100 балів – одержують оцінку «А» – відмінно;

75-89 балів – одержують оцінку «В» – добре;

60 -74 балів – одержують оцінку «С» – задовільно;

0-59 балів – одержують оцінку «D » – незадовільно

Визначені таким чином оцінки разом з результатами поточного контролю вносяться викладачем в залікову відомість здобувача.

19. Основними причинами неспроможності побудови раціональних економічних відношень в охороні здоров'я є

а) наявність тіньового ринку і його вплив на систему оплати
б) незбалансованість державних зобов'язань по відношенню до надання безкоштовної медичної допомоги

в) обмеження вибору споживача
г) жодна з відповідей неправильна

20. Які з регуляторів вільного ринку, що обмежують жадібність виробника в охороні здоров'я не діють

а) повна поінформованість і незалежність споживача
б) конкуренція між виробниками
в) бюджетне обмеження
г) всі відповіді неправильні

21. Окремі стани здоров'я в літературі, присвяченій вимірюванню здоров'я, основним чином систематизуються

а) за ординарною систематизацією
б) за кількісною шкалою інтервалів
в) жодна з відповідей невірна

22. Здоров'я має вартість

а) споживчу
б) мінову
в) (а) і (б) разом
г) жодна відповідь неправильна

23. Середні фіксовані витрати із зростанням обсягу виробництва завжди

а) збільшуються
б) зменшуються
в) не змінюються

24. Досягненню ефективності на ринку охорони здоров'я заважає

а) невизначеність і складність
б) асиметричність інформації
в) зовнішні ефекти
г) (а), (б) і (в) разом
д) жодна з відповідей не є правильною

25. Страхування виникає як

а) результат непередбачуваності погіршення стану здоров'я
б) наслідок непередбачуваності охорони здоров'я
в) наслідок нерегулярності споживання
г) жодна з наведених відповідей не є правильною

26. Для суспільного ресурсу ефективним рівнем виробництва є

а) перетин кривих приватних витрат і попиту
б) перетин кривих граничних суспільних витрат і попиту
в) перетин кривих приватних витрат і попиту
г) нічого з наведеного вище

27. Який предмет споживання краще задовольняє теорію сподіваної корисності

- А) охорона здоров'я
- Б) страхування здоров'я
- В) всі наведені
- Г) жоден з наведених

28. Корисність у споживанні охорони здоров'я має форму

- А) кінцевої корисності, пов'язаної зі змінами у стані здоров'я
- Б) процесової корисності, пов'язаної з інформуванням, як прийняттям рішень самим по собі

- В) не тільки а, а й б
- Г) жодна з наведених відповідей не є правильною

29. Лікарі на ринку медичних послуг виступають в ролі

- А) агента пацієнтів, що визначають об'єм необхідних послуг і міру їх споживання

- Б) надавачів послуг

- В) (а) і (б) разом

- Г) жодна з наведених відповідей є неправильною

30. Основними причинами неспроможності ринку охорони здоров'я є

- А) монополія надавачів медичних послуг

- Б) недостатність інформації

- В) невпевненість споживачів

- Г) (а) і (б) разом

- Д) (а), (б) і (в) разом

31. Яка з наведених відповідей найбільше відповідає поняттю рівності в охороні здоров'я

- А) витрат в розрахунку на душу населення

- Б) вкладених ресурсів в розрахунку на душу населення

- В) можливостей доступу до однакових потреб

- Г) використання однакових потреб

- Д) стану здоров'я

32. Чистий суспільний товар

- А) конкурентний і виключений

- Б) неконкурентний і невиключений

- В) неконкурентний

- Г) невиключений

- Д) надається державою

33. Який попит є нееластичний

- А) зростання ціни на 2% матиме наслідком зменшення попиту менше ніж на 2%;

- Б) зростання ціни на 2% матиме наслідком зменшення попиту на 2%;

- В) наслідок зростання ціни на 2% - зменшення попиту більше ніж на 2%;

- Г) наслідок зростання ціни на 2% - збільшення попиту менше ніж на 2%;

- Д) всі наведені відповіді неправильні.

34. На ринку з абсолютною конкуренцією є

- А) багато покупців та продавців;
 Б) товари різної якості;
 В) місце, відведене для зустрічі покупців і продавців;
 Г) (а) і (б) разом;
 Д) як (а) так і (в).
35. Якщо ринок збалансований, то
 А) покупці та продавці можуть купувати та продавати все, що хочуть, за існуючої ціни;
 Б) тенденції зростання чи падіння цін немає;
 В) кількість пропозиції дорівнює кількості попиту;
 Г) всі наведені відповіді правильні;
 Д) жодна з наведених відповідей неправильна.
36. Якщо крива пропозиції на масаж вимірюється за формулою $q = 124 + 1,5p$, якою буде рівноважна ціна
 А) 84
 Б) 82,67
 В) 17,33
 Г) 150
 Д) всі наведені відповіді неправильні
37. Громадянка Х хоче придбати апарат для вимірювання тиску. ціна такого апарату є 150 гривень. щоб придбати цей апарат їй потрібно постояти в черзі 30 хв. якщо її заробітна плата становить 16 гривень за годину, то альтернативна вартість
 А) 100
 Б) 200
 Г) 158
 Д) 258
38. Припустимо, на кожну людину припадає 6 відвідувань поліклініки, а ціна кожного відвідування становить 20 гривень. якою буде середня дугова еластичність попиту на відвідування, якщо відбулось 4 відвідування, а ціна одного піднялася до 30 гривень
 А) -2;
 Б) -6;
 Г) -1;
 Д) всі наведені відповіді неправильні
39. Для обчислення витрат на одну медичну послугу потрібні дані про
 А) постійні витрати
 Б) змінні витрати
 В) кількість наданих послуг
 Г) (а), (б) і (в) разом
 Д) всі наведені відповіді неправильні
40. Для обчислення граничних витрат потрібні дані про
 А) постійні витрати
 Б) змінні витрати

- В) кількість наданих послуг
- Г) додаткова кількість наданих послуг
- Д) всі наведені відповіді неправильні

41. Про який метод економічної оцінки йде мова, якщо порівнюються два чи більше втручань чи програм, ресурси при цьому вимірюються в грошовому вимірі, тоді як результати чи кінцевий продукт такого втручання вимірюється в вимірах якості чи корисності

- А) аналіз “витрати -прибуток”
- Б) аналіз “витрати -ефективність”
- В) аналіз “витрати - корисність”

42. Завдання стримування витрат формулюється як

а) рівень витрат, необхідний для нормального функціонування служб охорони здоров'я

б) досягнення більш значного приросту показників здоров'я населення на одиницю витрачених ресурсів

в) досягнення адекватного рівня для забезпечення розумних потреб населення

43. В якому методі економічної оцінки аналізується медичне втручання, де всі дійсні витрати і наслідки виражені в грошовому вимірі

- а) аналіз “витрати -вигода”
- б) аналіз “витрати -результативність”
- в) аналіз “витрати -корисність”

44. Попит спричинений пропозицією це

а) попит коли лікар діючи як агент споживача спричиняє рівень споживання вищий за той, що утворився б, якби повністю інформований споживач спромігся на вільний вибір

б) попит коли лікар діючи як агент споживача спричиняє рівень споживання нижчий за той, що утворився б, якби повністю інформований споживач спромігся на вільний вибір

в) жодна з відповідей не вірна

46. Конкуренція медичних закладів обмежується такими об'єктивними факторами

- а) відсутність платоспроможного попиту
- б) висока вартість складних медичних технологій
- в) необхідність побудови ієрархічної системи надання стаціонарної допомоги

г) обмеження на притік трудових і матеріальних ресурсів

47. Всі наступні твердження є базовими інституційними відмінностями між прибутковими і неприбутковими постачальниками послуг охорони здоров'я за винятком:

А). Початковий капітал для прибуткових організацій забезпечується продажем цінних паперів тоді, коли субсидії використовуються як початковий капітал для неприбуткових організацій

В) Неприбуткові організації звичайно можуть пропонувати ширшу різноманітність видів товарів і послуг ніж вони надають.

С) Прибуткові організації можуть виплачувати і розподіляти прибутки, тоді як неприбуткові не можуть.

Д). Прибуткові організації можуть бути проданими чи ліквідованими, в той час як неприбуткову організацію дуже важко продати.

Е). Неприбуткові організації звільняються від деяких видів податків і можуть бути вибраними для отримання урядових субсидій.

48. Всі наступні вислови є причинами для урядового втручання в ринкову систему охорони здоров'я за винятком

А) забезпечення суспільними благами

В) корекція зовнішніх доходів (екстерналій)

С) контроль за втіленням в життя регулювання і антитрастових законів

Д) перерозподіл доходів

Е) покращення управлінської якості.

49. Всі наступні твердження щодо використання стаціонарних послуг в останні роки є правильні за винятком:

а) менший відсоток населення має доступ до лікарень

б) перебування в лікарні типово є меншої тривалості

в) показник зайнятості лікарні падають

г) амбулаторні візити (на 100 000 населення) зменшуються

д) штатна норма в лікарні зростає

50. Яке (які) з наступних тверджень стосовно кривої попиту є невірними
I В графіку кривої попиту на вертикальній осі позначають "кількість блага, що користується попитом"

II Крива попиту звичайно зміщується вправо вгору при зростанні середнього доходу споживачів

III. Крива попиту показує, що більша кількість буде користуватися попитом при вищому доході.

А) II тільки; В) III тільки С) I і II тільки; D) II і III тільки; Е) I,II і III.

51. Які з наступних тверджень стосовно гіпотези попиту спричиненого постачальником стосовно поведінки лікарів є вірними.

I.Важливим елементом гіпотези є асиметричність інформації, що існує стосовно правомірності наданої медичної допомоги

II. Гіпотеза попиту спричиненого постачальником свідчить, що лікарі не є мотивованими до зростання персонального доходу

III. Модель попиту спричиненого постачальником критикувалася і з теоретичної і з практичного боку.

А. Тільки III; В. I і II; С. II і III; D. I і III

52. Всі з наведених тверджень стосовно еластичності є правильними за винятком:

А) якщо еластичність попиту за ціною є від'ємним числом попит є еластичним

- В) Сукупний дохід зменшується, коли ціна зростає і попит є еластичним;
- С) Коли коефіцієнт еластичності за ціною перевищує одиницю, ми говоримо, що попит еластичний за ціною;
- Д) горизонтальна крива попиту є абсолютно еластичною
- Е) Якщо є повноцінні замінники, зростання ціни спонукає споживача купувати менше основного товару, а більше – його замінників.

53. Виробництво стаціонарних послуг зі сторони пропозиції може бути охарактеризовано як:

- а) досконала конкуренція
- б) олігополія
- в) монополістична конкуренція
- г) статичний динамізм
- д) чиста монополія

54. У Великобританії пацієнти сплачують з власної “кишені”

- а) послуги сімейного лікаря
- б) стоматологічні послуги
- в) придбання окулярів, слухових апаратів та зубних протезів

55. Витрати повністю або частково покриваються державою на

- а) статті витрат, які фінансуються державою
- б) проведення наукових досліджень та розробок у галузі медицини
- в) медичне обслуговування пенсіонерів, державних службовців та

малозабезпечених громадян

- г) працівників державних підприємств
- д) працівників приватних підприємств

56. У Сполучених Штатах за рахунок державного бюджету покривається медичне обслуговування

- а) медична допомога військовим та членам їх родин
- б) людям похилого віку та малозабезпеченим (програма Медікер та Медікейд)
- в) дітям до 18 років

57. Франшиза -

- а) метод регулювання об'єму відповідальності
- б) метод регулювання “морального ризику”
- в) метод регулювання вартості медичних послуг

58. Для боротьби зі збільшенням витрат на охорону здоров'я можна застосувати заходи

- а) сприяти більш ефективному використанню коштів закладами охорони здоров'я
- б) збільшити частку оплати медичних послуг від пацієнта
- в) обмежування гонорарів лікарів
- г) розвитку новітніх технологій у медицині

59. Франшиза це

- а) умова страхування, коли пацієнт оплачує медичну допомогу до деякої встановленої суми, вище якої відшкодування виплачує страховик

- б) частина страхового внеску, яку платить працедавець
 - в) частина страхового внеску, яку платить застрахована особа
60. Медичний поліс, як гарантія соціального захисту громадян, є носієм таких основних функцій медичного страхування
- а) представляє державну базову програму на територіях в системі ОМС
 - б) відбиває нормативну і економічну структуру системи медичного страхування та принципи взаєморозрахунків
 - в) є державною гарантією, в тому числі органів місцевої влади, надання передбаченого рівня медичної допомоги на різних рівнях країни за базовою і конкретною територіальною програмами медичного страхування
 - г) є державною гарантією надання будь-якої медичної допомоги

10. Рекомендована література

Основна література

1. Солоненко Н.Д. Економіка охорони здоров'я: навч. посібник. К.: Вид-во НАДУ, 2005. 416 с.
2. Економіка охорони здоров'я: підручник/За заг. ред. В.Д. Парія; Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 288 с URL: <http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/7397>

Нормативно-правова література

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14 січня 1998 року № 16/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2025 р. № 34-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-rozvytku-systemy-okhorony-zdorovia-na-period-do-2030-roku-ta-zatverdzhennia-operatsiinoho-planu-zakhodiv-z-ii-realizatsii-u-20252027-rokakh-34r-170125>

Додаткова література

1. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник/ В. Ляшко, Н. Півень, М. Брага та ін.. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. 62 с. URL: <https://surl.li/vbxsxa>
2. Управління підприємницькою діяльністю в галузі охорони здоров'я / За ред. О.В. Баєвої та І.М. Солоненка. К.: Вид-во МАУП, 2007. 374 с.
3. Шапоренко О.І. Ціноутворення медичних послуг як механізм державного регулювання охорони здоров'я. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія*

«Економіка». 2016. Вип. 44. С. 47-52. URL:
<https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/3731>

Рекомендовані адреси сайтів.

1. WHO Country Cooperation Strategy, Ukraine 2024–2030. URL:
<https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2024-9329-49101-73236>

2. Національна служба здоров'я України. Алгоритми і правила визначення медичної послуги, що підлягає оплаті. URL:
<https://nszu.gov.ua/rozyasnennya-dlya-zoz/rozyasnennya-dlya-zoz-2025/algoritmi-i-pravila-viznachennya-medichnoyi-poslugi-shcho-pi>